

נתיבות

כי תצא

שלום

קמט

חוזר שוב אל המחנה, כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך, שבתוך המחנה השי"ת נמצא.

והנה התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי מצינו שכאשר גילה את תורת הנסתר באדרא רבא ובאדרא זוטא ירדו לשם מהעולמות העליונים ומלאכים ושרפים, ורשב"י התכנס עם החבריא שלו כמו שנמנו בשמותם בווה"ק, וכל המדרגות העילאיות שהשיג אז זכה להם בכח החבריא. והוא ע"ד שקבלת התורה היתה ע"י שישאל נתאחדו כאיש אחד בלב אחד, כך את תורת הנסתר גילה רבי שמעון בן יוחאי רק בכח החבריא. [וכדאיתא בווה"ק (ח"ב קצ:): כל חבריא ביומי דר' שמעון רחימו דנפשא ורוחא הוה ביניהו, ובגין כך בדרא דר' שמעון באתגלייא הוה]. וענין זה הוא מגילויי דרך הבעש"ט הק' ותלמידיו, כמו שכתב בספה"ק מאור ושמש שבדורות שלפנינו

טרם נתפשט אור הבעש"ט היה פירוש התבודדות שאדם יוצא לבדו להתבודד ביער, אך כיום פירוש התבודדות הוא מה שיהודי יושב בצוותא עם עוד יהודים ומתקשר עמם בלב אחד כאיש אחד, זו ההתבודדות המעולה.

ובמיוחד בימים הנוראים שכל בקשתנו היא רחמנו כרחם אב על בנים, שהקב"ה יתייחס עלינו לאב, ואנו נהיה כבנים לו ית', הרי הכת הגדול ביותר ליהודי להכנס לימים הנוראים הוא כח הרכים, שכאמור רק עי"ז ניתן להגיע לדרגה זו של בנים. ואמנם זהו מהעבודות הקשות שיהודי יבטל את עצמו אל הצבור, אך כאמור זה הכת החזק ביותר להכנס לימים הנוראים, שתהא יציאתך במחנה. וזהו מקור הברכה, שכי תצא למלחמה על אויבך בלב אחד כאיש אחד, ונתנו ה' אלקיך בידך.

כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך

כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו. בפשט הפסוק מקשים מדוע נאמרה מצות מעקה דוקא בבית חדש. וכן צ"ב מדוע נאמרה מצות מעקה דוקא לגגך, הרי הוא הדין לבור ולכל דבר שהיזקו מצוי.

וי"ל ע"ד העבודה, ע"פ מאמר מרן אדמו"ר בב"א זי"ע עה"פ יעזוב רשע דרכו, היינו שלא די שיעשה תשובה על פרט זה או אחר, אלא יזנת לגמרי את הדרך שהלך בה עד כה ויקח עצמו לדרך חדשה. וזהו פי' כי תבנה בית חדש, כאשר יהודי רואה שכל מהותו מופרכת, ומה יועיל לו אם יעשה תשובה על פרט זה או אחר, וחפץ הוא לבנות בית חדש, לבנות את כל מהותו מחדש. עצתו, ועשית מעקה לגגך, מרמז למדת היראה כדאיתא בספה"ק דמעק"ה עה"כ בגימ' ירא"ה, וכן ענין מעקה הוא גדרים

וסייגים, שזו העצה לכי תבנה בית חדש. וכמש"כ הרה"ק בעל פרי הארץ שאי אפשר לאדם לשלוט על תאוותיו רק ע"י מדת היראה.

וענין ועשית מעקה לגגך, גג מרמז על ראש האדם כמד"א בספה"ק תולדות יעקב יוסף, ראשית העבודה כאשר תבנה בית חדש היא ועשית מעקה לגגך, לתקן את הראש. וכדאיתא שיש בראש ז' שערי דגולגלתא, ב' עיניים ב' אזניים ב' נקבי החושם והפה. ובשערים אלו יעשה גדרים וסייגים במדת היראה, שכל אלו הם ענינים שאינם במעשה ואיש אינו יודע מזה רק הבורא ית"ש היודע כל מעשי בני אדם וכל מחשבותם. והתפקיד הראשון הוא ועשית מעקה לגגך, תיקוני שערי הראש, מפני שכל עניני האדם ופעולותיו תלויים בשערי דגולגלתא. כמאחז"ל העין רואה והלב חומד וכלי המעשה

שלמעלה הם ימי דין ע"כ גם למטה צריכה העבודה להיות במדת היראה. ובפשטות הטעם הוא מפני שרק ע"י מדת היראה תתקיים התשובה, שיסוד התשובה הוא מדת היראה.

והנה מרן הק' מקוברין זי"ע אמר, כי כל עניני התשובה והתיקונים זמנם בחדש אלול, אך בראש השנה העבודה היא לאמלוכי קוב"ה על כל אבר ואבר דיליה. והיינו שבחדש אלול הוא הזמן להתכונן לבנין הבית חדש, ואז הזמן לעורר יראת שמים בכל הענינים. ומה"ט תוקעים בשופר בחודש אלול, כי השופר מעורר יראה, כמאה"כ (עמוס ג) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, ועבודת הימים האלו היא במדת היראה. ואחז"ל (נדה ט). חרדה מסלקת הדמים, היינו שהיראה מסלקת את הדם הטמא אשר באדם. וזהו ראשית התיקון של כי תבנה בית חדש, כמד"א בווה"ק פקודא קדמא דא יראת ה' דכתיב ראשית חכמה יראת ה'.

גומרים, שהתחלה היא מעין רואה הקשורה למת, ואחז"ל (שבת יא.) כל מיחוש ולא מיחוש ראש, ע"כ בראשונה יש לתקן את עניני הראש.

זה יסוד התשובה, כי תבנה בית חדש, לבנות את עצמו מחדש מהמסד ועד הטפחות, והתחלה היא ועשית מעקה לגגך במדת היראה. וכמו שמצינו בקבלת התורה שהתחלה היתה במדת היראה, כמד"כ ויחרד כל העם אשר במחנה, ואחז"ל (ברכות כב.) שהתורה ניתנה באימה וביראה ברמת ובזיע.

עוד י"ל דכשם שבאדם יש ראש כך בשנה יש ראש השנה שהוא בחי' ראש של השנה כולה, וע"ז מרומזו בכי תבנה בית חדש, כאשר יהודי רוצה לבנות את עצמו בבחי' בית חדש בראש השנה, הדרך היא ועשית מעקה לגגך, שיאחז במדת היראה בימים אלו ימי ר"ה, כדאיתא בספה"ק שהעבודה של יהודי בימים הנוראים צריכה להיות במדת היראה, כיון

כי תבוא

גודל מצות ביכורים

א.

וחשיבותה שהיא מן המצוות המיוחדות בתורה, ענין הקריאה של פרשת ארמי אובד אבי, שציוה הקב"ה שיביאו הביכורים לבית המקדש ויקראו את כל הפרשה של התהוות עם ישראל איך שנהיו לעם הנבחר, שלא מצינו כזאת במצוות אחרות. וגם במעשרות שיש בו וידוי, מתחיל הוא רק במה שנוגע לקיום מצוה זו, ביערתי הקודש מן הבית וגו', ואילו במצות ביכורים מתחיל מראשית התהוותו של עם ישראל. וכל עצם הקריאה צ"ב, שאם הטעם בזה

בגודל ענין מצות ביכורים מצינו בספרי עה"פ והיה כי תבוא אל הארץ וגו', עשה מצוה זו שבשכרה תכנס לארץ. ובב"ר איתא עה"פ בראשית ברא אלקים, אין ראשית אלא ביכורים שנאמ' ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך, שבוכות מצות בכורים היתה כל הבריאה. וכן מצינו במצות ביכורים עוד הרבה ענינים מיוחדים המורים על גודל מעלתה